

Minnetarlık D??avurum ?l??e?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Minnetarlık D??avurum ?l??e?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26124>

Özet

Minnettari?k D??avurum Ölçe?i (MDÖ), bireylerin sahip olduklar? minnettari?k duygusunu ne s?kl?kta ve hangi yollarla d??a vurduklar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmis? psikoloji tabanlı? bir ölçektir. Araz ve Erdugan (2017) taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, minnettari??n bili?sel veya duygusal bir durum olmas?n?n ötesinde, gözlemlenebilir davran??lar ve ileti?im biçimleri olarak nas?l tezahür etti?ini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, tek boyutlu bir yap?ya sahip olmakla birlikte, minnettari?k d??avurumunu üç temel bile?en (Sözel D??avurum, Sözel Olmayan D??avurum ve Öteki Odaklı? D??avurum) üzerinden incelemektedir. Toplam 11 maddeden olu?an MDÖ, olumlu duygular?n ki?ileraras? ili?kilerdeki rolünü anlamak için önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Minnettari?k, Minnettari?k D??avurumu, Psikolojik Ölçek Geli?tirme, Affektif Psikoloji, Pozitif Psikoloji, Sözel D??avurum, Faktör Analizi.

Yazarlar

Arzu Araz, Cemali Erdugan.

Amaç

Minnettari?k D??avurum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ald?klar? iyilik veya yardımlara kar??lı?k olarak hissettikleri minnettari?k duygusunu ifade etme biçimlerini standart bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, minnettari??n yalnızca içsel bir deneyim olarak kalmayıp, sözel veya sözel olmayan yollarla ba?kalar?na aktarılma düzeyini ve kalitesini belirlemeye odaklanmaktadır.

Geli?tirme çal??ması, özellikle Türk kültüründe minnettari??n nas?l ifade edildi?ine dair güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı oluşturmaya hedeflemiştir. Elde edilen veriler, sosyal psikoloji ve pozitif psikoloji alanlarında ki?ileraras? ili?kilerin gücünü ve duygusal ileti?imin önemini ara?tırmada kullanılabilir.

Yapı

Minnettari?k D??avurum Ölçe?i, Minnettari?k D??avurumu adı verilen tek bir genel psikolojik yapıyı ölçmektedir. Ancak bu yapı, bireylerin minnettari?? ifade etme yollarının temsil eden üç spesifik bile?ene ayrılmaktadır. Bu bile?enler, d??avurumun farklı modalitelerini kapsar.

Ölçe?in ölçtü?ü üç temel bile?en şunlardır:

Sözel D??avurum: Memnuniyetin ve takdirin doğrudan, sözlü ifadelerle dile getirilmesini içerir.

Sözel Olmayan D??avurum: Beden dili, jestler, mimikler veya yaz?l? notlar gibi sözsüz ileti?im kanallar? arac?l??yla minnettari??n ifade edilmesini kapsar.

Öteki Odakl? D??avurum: Minnettari??n, sadece duyguyu ifade etmek yerine, minnet duyulan ki?iye yönelik eylemler veya davran??lar (örne?in, ona iyilikle kar??l?k vermek) yoluyla gösterilmesini ifade eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir. Bu analizler, Minnettari?k D??avurum Ölçe?i'nin teorik olarak öngörülen üç bile?enli ancak tek faktörlü yap?s?n? desteklemektedir.

Analiz sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen tek bir temel yap?y? temsil etti?ini do?rulam??t?r. Ayr?ca, hem alt ölçeklerden elde edilen puanlar?n ayr? ayr? kullan?labilece?i hem de bu alt ölçeklerin toplam puan?n?n genel minnettari?k d??avurum düzeyini güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmek için kullan?labilece?i belirlenmi?tir. Bu durum, ölçe?in yüksek düzeyde yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Minnettari?k D??avurum Ölçe?i'nin iç tutarlıl?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen de?erler, ölçe?in farklı bile?enlerinin ve toplam puan?n?n yüksek düzeyde tutarlıl??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik katsay?lar? ?u ?ekildedir:

Toplam Ölçek Puan? için Cronbach Alfa: **0.84**.

Sözel D??avurum Alt Ölçe?i için ?ç Tutarlıl?k Katsay?s?: **0.78**.

Sözel Olmayan D??avurum Alt Ölçe?i için ?ç Tutarlıl?k Katsay?s?: **0.75**.

Öteki Odakl? D??avurum Alt Ölçe?i için ?ç Tutarlıl?k Katsay?s?: **0.75**.

Bu de?erler, psikometrik standartlara göre kabul edilebilir ve iyi düzeyde güvenilir?e i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Minnettari?k D??avurum Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas?nda, ölçek yap?s?n? belirlemek amacıyla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. AFA, ölçe?in maddelerinin do?al olarak üç ayr? bile?ene ayr?ld??n? ortaya koymu?tur: Sözel, Sözel Olmayan ve Öteki Odakl? D??avurum.

DFA ise, bu üç bile?enin tek bir üst faktöre (Minnettari?k D??avurumu) yüklendi?ini teyit etmi?tir.

Bu sonuç, ölçeğin hem alt boyutları ayrı ayrı incelemeye olanak tanıyan çok yönlü bir yapıya sahip olduğunu hem de genel bir davurum skorunun hesaplanmasına izin veren tek boyutlu bir modelle uyumlu olduğunu kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Developmental Scale)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Maddeler ve Yapı: Ölçek, tek boyutlu (tek faktörlü) olup, 3 bileşene ayrılan 11 maddeden oluşmaktadır.

Derecelendirme: 4'lü Likert Ölçeği kullanılmaktadır:

Hiçbir zaman

Bazen

Genellikle

Her zaman

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Çalışma, üniversite öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir).

Yaş Grubu: Ergenlik sonrası ve yetişkinlik dönemi.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçme ilkelerine uygun olarak AFA ve DFA yöntemleri kullanılarak geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Minnettarlık kavramı, Yapı Geçerliliği, Güvenilirlik, Likert Ölçeği, Sözel İletişim, Psikolojik Ölçüm, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Arzu Araz

İletişim E-posta Adresi: a.araz@deu.edu.tr

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

??zinler, Ücret ve Test Y?I?

Minnettarlık D??avurum Ölçe?i, 2017 y?I?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar Arzu Araz ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir. Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri bilimsel dergide yay?mlanm??t?r.

Orijinal makalenin PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: [minnettarlik-disavurum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Araz, A., & Erdugan, C. (2017). Minnettarlık D??avurum Ölçe?i geli?tirme çal??mas?. **Nesne Psikoloji Dergisi**, 5(11), 405-425. DOI: 10.7816/nesne-05-11-04

Minnettarlık D??avurum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddesi, orijinal dilinde korunmu? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemi?tir.

Örnek Madde: Memnuniyetimi dile getiririm.